

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

#Kasvuriihi – Kasvu vauhdittuu, velkaantumisen hallintaan

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen
29.4.2021

Kehykset ylittyvät väliaikaisesti

- Menot pienenevät vähemmän kuin mitä ne olisivat hallitusohjelman mukaan pienentyneet kohti hallituskauden loppua.
- Vuonna 2022 kehykset ylittyvät +900 milj. eurolla ja vuonna 2023 +500 milj. eurolla.
- Jotta päästään vuoden 2023 tasoon, tehdään 370 milj. euron menoleikkaukset, jotka on jo kohdennettu ministeriöille.
- Sen jälkeen vuoden 2024 menot ovat alhaisemmat kuin VM:n esityksessä eli tämän riihen päätöksillä ei lisätä seuraavan hallituksen menoperintöä.

Keskeisiä kokonaisuuksia vuoden 2022

900 milj. euron kehysten korotuksen taustalla

- Sote-uudistuksen ICT-muutuskustannukset 175 milj. euroa
- Rahapelitoiminnan tuottojen vähenemisen kompensointi yleiskatteisesta budjetista 200 milj. euroa
- Energiaintensiivisten yritysten sähköistämistuki noin 90 milj. euroa
- Vuoden 2024 lisätalousarviopäätöksistä aiheutuvat määräaikaisten menolisäykset noin 140 milj. euroa
- Kuntien peruspalvelujen valtionosuuksien korotukset 246 milj. euroa
- EU-jäsenmaksun tarkentuminen noin 210 milj. euroa
- Lukuisia muita erisuuntaisia tekijöitä, muun muassa tarvearvioiden tarkentumista

Kehysjärjestelmä ylläpitää luottamusta

- Suomen valtion hyvä luottoluokitus perustuu luotonantajien arvioon siitä, että Suomessa päätöksentekijät tekevät mitä lupaavat, hoitavat valtion taloutta vastuullisesti ja pystyvät tekemään ratkaisuja. Tämä pitää velan hoitomenot alhaalla.
- Luottoluokitus on parempi kuin Suomen talouden mittarit yksistään mahdollistaisivat.
- Luottamusta tukevia päätöksiä
  - 370 milj. euron leikkauksista päätettiin riihessä
  - Velkaantuminen saadaan hallintaan vuosikymmenen puolivälissä
  - Sitoutuminen 75 % työllisyysastetavoitteeseen 2020-luvun puolivälissä
  - Keskeistä on myös sote-uudistuksen eteneminen eduskunnassa

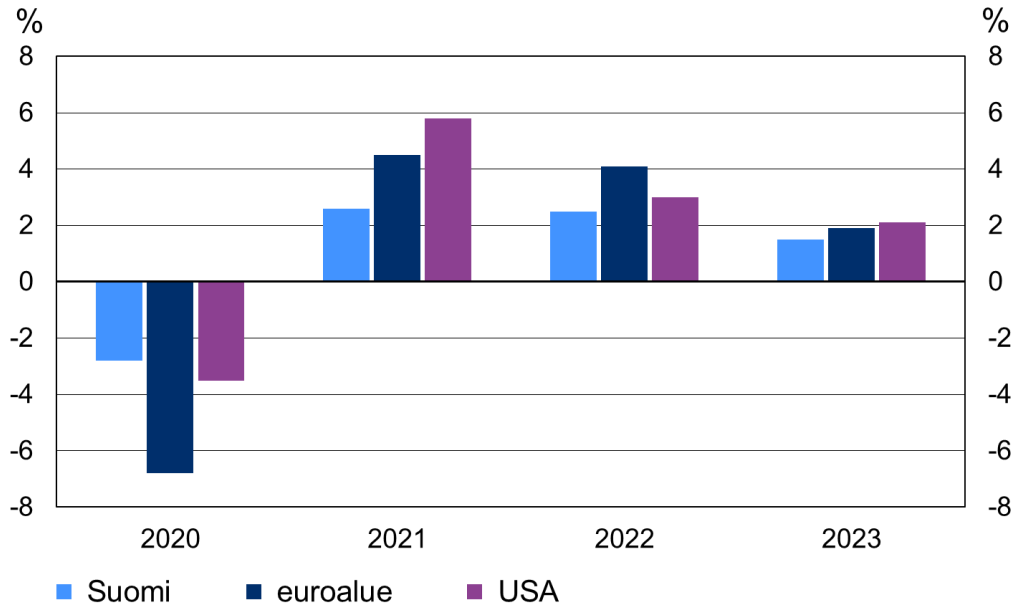
370 milj. euron leikkaukset vuodesta 2023 alkaen

- VNK: 2
- UM: 35
- SM: 7
- PLM: 35
- VM1: 5
- VM2: 24
- OKM2: 35 (eivät kohdistu koulutukseen tai opintososiaalisiin etuuksiin)
- MMM: 35
- LVM: 110
- TEM1: 10
- TEM2: 32
- YM: 5
- Digitalisaation tuoma matkustussäästö: 20
- Toimistotilasäästö: 10
- Asumisneuvonta: 5
- Ei säästöjä: OM, OKM1, STM1 ja STM2

Maailman taloudet toipuvat globaalin elvytyksen vetämänä

BKT kasvu Suomessa, euroalueella ja USA:ssa

Lähde: Taloudellinen katsaus kevät 2021, VM

Suomi on pärjännyt hyvin koronakriisin hoidossa sekä terveyden että talouden näkökulmasta

- VM:n arviot Suomen taloudesta ovat parantuneet huomattavasti viime syksystä.
  - Kestävyyssvaje-arvio oli syksyllä lähes 10 mrd. euroa, ja nyt se on selvästi pienempi.
- Velkaantumisen tahti pysähtyy hallituksen toimilla.
- Velan suhde BKT:seen vakautuu (noin 75 % tasolle) jo vuosikymmenen puolivälissä, kun viime syksynä arvioitiin, että siihen päästään vasta vuosikymmenen lopulla.
- Velkasuhteen pysyminen vakaana edellyttää julkisen talouden vahvistumista 2–2,5 mrd. eurolla sekä pääsyä pysyvästi ennakoitua vahvemmalle kasvun uralle.

Kasvu ja uudistukset tasapainottavat taloutta 2030-luvulla

- Työllisyystoimet
- Kasvava työperäinen maahanmuutto
- Suotuisa investointiympäristö
- Tutkimus- ja kehityspanostusten kasvu
- Julkisen hallinnon tuottavuus
- Sote-kustannusvaikuttavuus

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

1. Hallituksen työllisyystoimilla vahvistusta julkiseen talouteen sekä työllisiä lisää (1/2)

- VM:n arvion mukaan viime syksynä päätetyt toimet tuovat 31 000–33 000 työllistä.
  - Julkista taloutta tasapainottava vaikutus 300 milj. euroa.
- Puoliväliriiheen oli ennakkoon valmisteltu toimia, joiden vaikutus VM:n mukaan on 11 000 työllistä ja noin 150 milj. euroa julkiseen talouteen
  - Merkittävin niistä TE-palveluiden siirto kuntien vastuulle kannustavalla rahoitusjärjestelmällä
  - Lisäksi mm. työperäinen maahanmuutto, jatkuva oppiminen, Välittäjä Oy
  - Muiden ministeriöiden erilaisin metodein tekemissä ennusteissa arvioidaan näiden toimien kokonaisvaikutuksena päästävän jopa 40 000–44 500 työllisen lisäykseen.

1. Hallituksen työllisyystoimilla vahvistusta julkiseen talouteen sekä työllisiä lisää (2/2)

- Riihessä uusia päätöksiä sitouduttiin tekemään +110 milj. euron verran (työllisten määränä noin 5 000).
- Hallituksen työllisyystoimien kokonaisvaikutus julkiseen talouteen noin 560 milj. euroa (työllisten määrä noin 47 000–49 000)
  - Tämä vastaa työllisyysastella mitattuna noin 1,4 prosenttiyksikön nousua.
- Lisäksi työllisyyskokeiluna
  - Kotitalousvähennystä korotetaan kahdeksi vuodeksi kotitalous- ja hoivatyön osalta. Yksityiskohdat päätetään syksyn budjettiriihessä.

2. Osaavan työvoiman saatavuus paranee

- Työperäisen maahanmuuton vauhdittaminen
  - Lainsäädännön kokonaisuudistus, lupajärjestelmien digitalisaatio, erityisosajien pikalinja, kansainvälisten opiskelijoiden määrän lisääminen
  - Alueellinen kokeilu työlupien tarveharkinnan purkamisesta
  - Maahanmuuttopolitiikan suunta osaksi elinvoimapolitiikkaa
  - Hallituksen tavoite on lisätä nettomaahanmuuttoa 50 000:lla vuoteen 2030 mennessä. Lisäys vahvistaa julkista taloutta 400 milj. eurolla 2030 mennessä.
  - Vuoden 2030 jälkeen tavoitteena +10 000 vuotuinen taso maahanmuutossa

3. Investointiympäristö, kotimainen omistaminen

- Kone- ja laiteinvestointien kaksinkertaista poisto-oikeutta jatketaan vuosille 2024 ja 2025
  - Nyt voimassa vuoteen 2023 asti
- Selvitetään yhteisö- ja osinkoverotuksen rakennemuutosta
  - Eriytetään yhteisöverokanta yhtiön jätetyn voiton ja yhtiöstä ulosmaksetun voiton osalta
  - Tavoitteena parantaa investointien ja kotimaisen omistuksen kannustimia
- Uusi teollisuuden sähköistämisen tuki edistää investointeja vähähiilisyteen (tuki-intensiteetti 25, investoinnit 50/kustannustuki 50; vuoden 2023 tasolla 113 milj. euroa)
- Investointien luvitusta nopeutetaan

4. Tutkimus ja kehitys – panostukset mahdollistavat tuottavuuden kasvua

- Hallituksen tavoitteena on nostaa TKI-panostukset 4 % BKT:stä hallitusohjelman ja eri työryhmien ehdotusten mukaisesti
- Perustetaan parlamentaarinen työryhmä, joka selvittää keinoja tavoitteen saavuttamiseksi (määräaika syyskuun loppu 2021)
- Työryhmä kartoittaa eri vaihtoehtoja
  - normaalit budjettiprosessit ja sitoutuminen Liikennepolitiikan tapaan
  - monivuotisen budjetoinnin mahdollisuus
  - erillinen TKI-rahasto talousarvion ulkopuolella
- Mahdollisesta verokannustimesta yksityisten TKI-panostusten vauhdittamiseksi linjataan syksyn budjettiriihessä

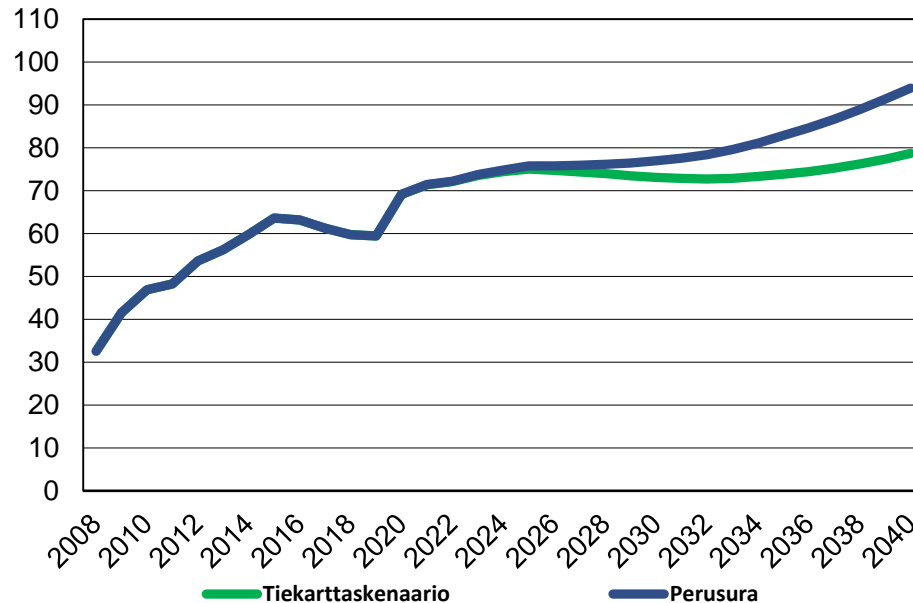
5. Julkisen hallinnon tuottavuus ja sote-uudistuksen mahdollisuudet

- Julkisen hallinnon tuottavuutta ja kustannusvaikuttavuutta kohentavilla toimilla vahvistetaan julkista taloutta 1 mrd. eurolla 2020-luvun loppuun mennessä.
  - Tilat, hankinnat ja digitalisaatio
  - Sote-palveluiden kustannusvaikuttavuus (mm. hoitoon pääsy)
- Sote-uudistuksen rahoitusmalli vahvistaa julkista taloutta 400 milj. eurolla vuoteen 2029 mennessä sekä hallituksen esityksessä esitetyn vaikutusarvion mukaisesti sen jälkeen.
  - Muutoskustannukset on huomioitu pääosin perusurassa.

Taloudellisen kestävyden tiekartta – velan suhde kansantuotteeseen vakautuu 2,5 mrd. € sopeutustoimin ja uudistuksin

Julkisyhteisöjen velka

suhteessa BKT:hen, %

Sisältää työllisyyden, soten ja julkisen hallinnon tuottavuuden sekä maahanmuuton vaikutukset julkiseen talouteen

Suomi pohjoismaiselle uralle

- Velkaantumismuutos pysähtyy ja velkasuhde vakautetaan
- Hallituksen toimenpiteet tukevat 75 % työllisyysasteen tavoitetta 2025
- Työperäisen maahanmuuton vauhditus varmistaa osaavan työvoiman saatavuutta ja kannustaa investointeja
- Verouudistukset ja nopea luvitus parantavat investointiympäristöä
- TKI-panostus luo edellytyksiä tuottavuuden kasvulle ja ennakoitavan toimintaympäristön yrityksille
- Sosiaalista ja alueellista eheyttä tai koulutusta ei vaaranneta leikkauksilla
- EU:n elpymisväline vauhdittaa vihreää siirtymää ja investointeja, luo lähtölavan TKI-tason nostolle, monipaikkaisuuden etenemiselle sekä sote-palveluiden uudistumiselle